

International Federation of Library Associations and Institutions

Vyhlásenie IFLA o pôvodných tradičných znalostiach

© **Copyright:** International Federation of Library Associations and Institutions, 2002
Povolenie IFLA pre: Spolok slovenských knihovníkov – Slovak Librarians Association
Preklad: Ing. Silvia Stasselová, 2008
Realizované s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

IFLA (Medzinárodná federácia knižničných asociácií a inštitúcií) vyhlasuje, že ľudia majú základné právo na prístup k prejavom poznania, kreatívneho myslenia a duševnej činnosti a svoj názor vyjadrovať verejne.

IFLA uznáva skutočnú hodnotu a význam pôvodných tradičných znalostí a znalostí miestnych spoločenstiev a potrebu brať ju do úvahy integrovane, namiesto koncepčných definícií a použitia.

IFLA ďalej pripomína potrebu:

- rozpoznať dôležitosť, význam a hodnotu integrácie pôvodných tradičných znalostí a znalostí miestnych spoločenstiev pri poskytovaní riešení k niektorým najzložitejším moderným problémom a podporuje ich využitie pri návrhu projektov a ich implementácie;
- chrániť pôvodné tradičné znalosti a miestne tradičné znalosti v prospech pôvodných obyvateľov ako tiež v prospech zvyšku sveta. Sú zvlášť zraniteľné vzhľadom na ich zneužiteľnosť a boli zneužité; a tiež vzhľadom na úbytok staršej generácie a výrazný pokles odovzdávania týchto znalostí mladším generáciám, pod tlakom súčasnej modernizácie;
- zavádzať efektívne mechanizmy pre transfer technológií, budovanie kapacít a ochranu pred vykorisťovaním v súlade s Konvenciou o biologickej rozmanitosti, Konvenciou ILO 169 a ostatnými konvenciami, súvisiacimi s trvalo udržateľným rozvojom a záujmami pôvodných obyvateľov.

IFLA si uvedomuje, že charakter pôvodných tradičných znalostí nie je vhodný pre tlačené, elektronické alebo audiovizuálne formy záznamu, ale v záujme kontinuálneho uchovávanía, prístupu a spracovania odporúča, aby knižnice a archívy:

- zavádzali programy na zber, uchovávanie a šírenie pôvodných a miestnych tradičných zdrojov znalostí;
- sprístupňovali a propagovali informačné zdroje, ktoré podporujú výskum a vzdelávanie o pôvodných a miestnych tradičných znalostiach, ich význame a využití v modernej spoločnosti;
- zverejňovali hodnotu, prínos a význam pôvodných a miestnych tradičných znalostí pre nepôvodných aj pôvodných obyvateľov;
- zapájali starších ľudí a komunity do vytvárania informačných zdrojov a do učenia detí porozumieť a uvedomiť si pôvod tradičných znalostí a tiež pocitu identity, ktorý súvisí s pôvodnými znalostnými systémami;
- naliehali na vlády, aby knihy a iné nosiče záznamu o pôvodných a miestnych tradičných znalostiach oslobodili od dane z pridanej hodnoty;

- podporovali uznanie princípov duševného vlastníctva s cieľom zabezpečenia riadnej ochrany a využívania pôvodných tradičných znalostí a výsledkov pochádzajúcich z nich.

Založené na rezolúcii z 15. Stálej konferencie východoafrických, stredoafriických a juhoafrických knižničných asociácií (SCECSAL) 2002. Schválené Správnou radou IFLA v decembri 2002, v Haagu, v Holandsku.